శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

విల్లూర్ నడాదూర్ శ్రీ శ్రీనిధేః కృతిషు

॥ శ్రీరామచతుశ్శ్లోకీ ॥

with

word-by-word meaning (padārtha),

word separation (padacchēda), prose order (anvaya),

glossed translation (padamālā) and summary (bhāvārtha)

by

Sunder Kidāmbi

Prepared with the gracious blessings of

all my ācāryas, elders and well-wishers

Introduction
(upōdghāta)

The *Śrī Rāma Catuśślōkī* tells the story of *Śrī Rāma* in four verses. It was composed by *Śrī U. Ve. Villūr Naḍādūr Śrī Śrīnidhi Svāmī*, who bears the title *Āśukavisārvabhauma*, "the sovereign among extempore poets." It appears that *Śrī Rāma* Himself arranged to have His story told so concisely through this great poet.

Around 1940, when he was still young, the *Svāmī* was struck by smallpox, a dreaded disease that took many lives in those days. The doctors who examined him said that he would not live beyond the next morning. That night, he resolved to recite, in his own words, the story of *Śrī Rāma*, which brings even the departed back to life, and he trusted that the Lord would protect him. Amid his suffering, he composed these four verses and, after describing the coronation of *Śrī Rāma*, ended with the words "While the consort of *Sītā* stays awake to protect me, what fear is there for me?" He also added a *phalaśruti* declaring that these verses would serve as a medicine for smallpox. When the doctors came the next day, as a matter of form, they were astonished to find that he had recovered. Thus, through this work, *Śrī Rāma* showed the world that the *Svāmī* was not only an *āśukavi*, an extempore poet, but also a *varakavi*, a poet whose words bear fruit.

Many who later received these four verses from the *Svāmī* by *upadēśa* obtained all that they wished for. Seeing that the *stōtra* was not a medicine for smallpox alone, but granted every fruit sought by those who recited it, the *Svāmī* changed the *phalaśruti* accordingly.

Since many devotees wished to understand the meaning of this *Catuśślōkī*, the *Svāmī*'s son, *Śrī U. Ve. Dr. V. S. Karuṇākarācāriar Svāmī*, a renowned scholar and poet in his own right, who counts himself among the many who have benefited from reciting it, published it with a short commentary in his *Śrīmad Rāmāyaṇa Trayī*, as a concise prelude to the *Svāmī*'s *Mañju Rāmāyaṇa* and *Mandasmita Rāmāyaṇa*, just as the *Saṃkṣēpa Rāmāyaṇa* opens *Vālmīki*'s *Rāmāyaṇa*.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీరామచతుశ్శ్లోకీ ॥

కవితాజితకల్లోలికన్యకాకాంతవక్షసే ।

కరుణాదిగుణాఢ్యాయ కమలానిధయే నమః ॥

Word Separation (*padacchēda*)

కవితా-జిత-కల్లోలి-కన్యకా-కాంత-వక్షసే ।

కరుణా-ఆది-గుణ-ఆఢ్యాయ కమలా-నిధయే నమః ॥

Glossed Translation (*padamālā*)

Salutation (నమః) to ***Kamalānidhi*** (***Śrīnidhi Svāmī***) (కమలా-నిధయే), who is endowed with compassion and other qualities (కరుణా-ఆది-గుణ-ఆఢ్యాయ) and who, by his poetry, has conquered the Lord's bosom, which shines with the presence of the daughter of the ocean (***Lakṣmī***) (కవితా-జిత-కల్లోలి-కన్యకా-కాంత-వక్షసే).

Notes (*ṭippaṇī*)

This invocatory verse has a second meaning. Since the scriptures enjoin regarding one's ***ācārya*** as the Lord Himself, it can also be read as a salutation to the Lord: to ***Kamalā-nidhi***, the treasure of ***Kamalā*** (***Lakṣmī***), that is, ***Nārāyaṇa***, who is rich in compassion and other auspicious qualities, and whose chest, the seat of the daughter of the ocean, is won over by poetry. The name ***Kamalā-nidhi*** also renders the ***Svāmī***'s own name, ***Śrī-nidhi***, since ***Kamalā*** and ***Śrī*** are both names of ***Lakṣmī***.

రామః కౌశికమన్వగాత్పథి మునేర్వాచావధీత్తాటకాం
సత్రం తస్య రరక్ష తేన కథితాః శుశ్రావ తాస్తాః కథాః ।
గత్వాథో మిథిలాం విధాయ దృషదం యోషిన్మణిం సన్మునేః
భంక్త్వా ధూర్జటిచాపమాప రమణీం సీతాభిధానామపి ॥ **1** ॥

Word Separation (*padacchēda*)

రామః కౌశికం అన్వగాత్ పథి మునేః వాచా అవధీత్ తాటకాం
సత్రం తస్య రరక్ష తేన కథితాః శుశ్రావ తాః తాః కథాః ।
గత్వా అథో మిథిలాం విధాయ దృషదం యోషిత్-మణిం సత్-మునేః
భంక్త్వా ధూర్జటి-చాపం ఆప రమణీం సీతా-అభిధానాం అపి ॥

Prose Order (*anvaya*)

రామః కౌశికం అన్వగాత్, పథి మునేః వాచా తాటకాం అవధీత్, తస్య సత్రం రరక్ష, తేన కథితాః తాః తాః కథాః శుశ్రావ, అథో మిథిలాం గత్వా, దృషదం సత్-మునేః యోషిత్-మణిం విధాయ, ధూర్జటి-చాపం భంక్త్వా, సీతా-అభిధానాం రమణీం అపి ఆప ।

Word-by-Word Meaning (*padārtha*)

Word	Meaning
రామః	Lord *Rāma*
కౌశికం	the sage *Kauśika* (*Viśvāmitra*)
అన్వగాత్	followed (went along with)
పథి	on the way
మునేః	of the sage
వాచా	at the word (command)
తాటకాం	the demoness *Tāṭakā*
అవధీత్	slew
తస్య	his
సత్రం	sacrifice (*yajña*)

Word	Meaning
రరక్ష	protected
తేన	by him
కథితాః	narrated
తాః తాః	those many
కథాః	stories
శుశ్రావ	heard
అథో	then
మిథిలాం	towards *Mithilā*
గత్వా	having proceeded
దృషదం	the stone
సత్-మునేః	of the noble sage (*Gautama*)
యోషిత్-మణిం	into the jewel among women (*Ahalyā*)
విధాయ	having turned
ధూర్జటి-చాపం	the bow of Lord *Śiva*
భంక్త్వా	having broken
సీతా-అభిధానాం	named *Sītā*
రమణీం	the lovely lady
అపి	also
ఆప	obtained (in marriage)

Glossed Translation (*padamālā*)

Lord *Rāma* (రామః) followed (అన్వగాత్) the sage *Kauśika* (కౌశికం). On the way (పథి), at the word (వాచా) of the sage (మునేః), He slew (అవధీత్) the demoness *Tāṭakā* (తాటకాం). He protected (రరక్ష) his (తస్య) sacrifice (సత్రం) and heard (శుశ్రావ) those many (తాః తాః) stories (కథాః) narrated (కథితాః) by him (the sage) (తేన). Then (అథో), proceeding (గత్వా) towards *Mithilā* (మిథిలాం), He turned

(విధాయ) the stone (దృషదం) into the jewel among women (యోషిత్-మణిం), the wife of the noble sage (సత్-మునేః). Having broken (భంక్త్వా) the bow of Lord *Śiva* (ధూర్జటి-చాపం), He also (అపి) obtained (ఆప) the lovely lady (రమణీం) named *Sītā* (సీతా-అభిధానాం).

Summary (*bhāvārtha*)

Śrīman Nārāyaṇa, who appeared as *Śrī Rāma*, went along with the sage *Viśvāmitra*. On the way, at the sage's word, He slew the demoness *Tāṭakā*. He protected the sage's sacrifice and listened to the many beautiful stories the sage narrated. Then, by the touch of His divine feet, He turned a stone into *Ahalyā*, the jewel among women, the beloved wife of *Gautama*, a sage rich in penance. Reaching *Mithilā*, He broke the bow of Lord *Śiva* and took the hand of the lovely *Sītā*.

****

సీతాయాః కరలాలనేన స కృతీ జిత్వా మునిం భార్గవం
సాకేతం తరసా ప్రవిశ్య జననీమానందయన్ మధ్యమాం ।
ఆసీద్యో విపినే చతుర్దశ సమా రక్షన్ మునీనానతాన్
రక్షస్సంఘమథావధీదఘటయద్రాజ్యం చ సూర్యాత్మజే ॥ 2 ॥

Word Separation (*padacchēda*)

సీతాయాః కర-లాలనేన సః కృతీ జిత్వా మునిం భార్గవం
సాకేతం తరసా ప్రవిశ్య జననీం ఆనందయన్ మధ్యమాం ।
ఆసీత్ యః విపినే చతుర్దశ సమాః రక్షన్ మునీన్ ఆనతాన్
రక్షస్-సంఘం అథ అవధీత్ అఘటయత్ రాజ్యం చ సూర్య-ఆత్మజే ॥

Prose Order (*anvaya*)

సః సీతాయాః కర-లాలనేన కృతీ, భార్గవం మునిం జిత్వా, తరసా సాకేతం ప్రవిశ్య, యః మధ్యమాం జననీం ఆనందయన్ చతుర్దశ సమాః విపినే ఆసీత్, ఆనతాన్ మునీన్ రక్షన్ అథ రక్షస్-సంఘం అవధీత్, సూర్య-ఆత్మజే రాజ్యం చ అఘటయత్ ।

Word-by-Word Meaning (*padārtha*)

Word	Meaning
సః	He
సీతాయాః	of *Sītā*
కర-లాలనేన	by tenderly holding the hand (in marriage)
కృతీ	complete, fulfilled
భార్గవం	*Bhārgava* (*Paraśurāma*)
మునిం	the sage
జిత్వా	having defeated
తరసా	swiftly
సాకేతం	*Sākēta* (*Ayōdhyā*)
ప్రవిశ్య	having entered
యః	who
మధ్యమాం	the middle
జననీం	mother (*Kaikēyī*)
ఆనందయన్	to please
చతుర్దశ	fourteen
సమాః	years
విపినే	in the forest
ఆసీత్	resided
ఆనతాన్	who had taken refuge (in Him)
మునీన్	the sages
రక్షన్	to protect
అథ	then
రక్షస్-సంఘం	the hordes of *rākṣasa*s

Word	Meaning
అవధీత్	destroyed
సూర్య-ఆత్మజే	to the son of the Sun-god (*Sugrīva*)
రాజ్యం	the kingdom (of *Kiṣkindhā*)
చ	and
అఘటయత్	gave

Glossed Translation (*padamālā*)

He (సః), having become complete (కృతీ) by tenderly holding the hand (కర-లాలనేన) of *Sītā* (సీతాయాః), defeated (జిత్వా) the sage (మునిం) *Bhārgava* (భార్గవం) and swiftly (తరసా) entered (ప్రవిశ్య) *Sākēta* (సాకేతం). He is the one who (యః), to please (ఆనందయన్) the middle (మధ్యమాం) mother (*Kaikēyī*) (జననీం), resided (ఆసీత్) in the forest (విపినే) for fourteen (చతుర్దశ) years (సమాః). Then (అథ), to protect (రక్షన్) the sages (మునీన్) who had taken refuge in Him (ఆనతాన్), He destroyed (అవధీత్) the hordes of *rākṣasa*s (రక్షస్-సంఘం), and (చ) gave (అఘటయత్) the kingdom (రాజ్యం) to the son of the Sun-god (సూర్య-ఆత్మజే).

Summary (*bhāvārtha*)

Having become complete by holding the hand of *Sītā*, *Śrī Rāma* defeated *Paraśurāma* and swiftly entered *Sākēta* (*Ayōdhyā*). To please His step-mother *Kaikēyī*, He went to the forest to reside there for fourteen years. To protect the sages who had taken refuge in Him, He destroyed the hordes of *rākṣasa*s, and He gave the kingdom of *Kiṣkindhā* to *Sugrīva*, the son of the Sun-god.

****

వాయోరాత్మభువా తతో హనుమతా పాథోధిపారస్థితాం
ప్రాణేభ్యోఽపి గరీయసీం ప్రియతమాం విజ్ఞాయ రక్షోహృతాం।

సేతుం వారినిధౌ విధాయ వివిధానంతాఘవిధ్వంసనం
లంకాయాం విలులావ రావణశిరోవృందాని వందేయ తం ॥ 3 ॥

Word Separation (*padacchēda*)

వాయోః ఆత్మభువా తతః హనుమతా పాథోధి-పార-స్థితాం
ప్రాణేభ్యః అపి గరీయసీం ప్రియతమాం విజ్ఞాయ రక్షస్-హృతాం ।
సేతుం వారినిధౌ విధాయ వివిధ-అనంత-అఘ-విధ్వంసనం
లంకాయాం విలులావ రావణ-శిరస్-వృందాని వందేయ తం ॥

Prose Order (*anvaya*)

తతః వాయోః ఆత్మభువా హనుమతా, ప్రాణేభ్యః అపి గరీయసీం ప్రియతమాం రక్షస్-హృతాం పాథోధి-పార-స్థితాం విజ్ఞాయ, వారినిధౌ వివిధ-అనంత-అఘ-విధ్వంసనం సేతుం విధాయ, లంకాయాం రావణ-శిరస్-వృందాని విలులావ, తం వందేయ ।

Word-by-Word Meaning (*padārtha*)

Word	Meaning
తతః	then
వాయోః	of the Wind-god
ఆత్మభువా	by the son
హనుమతా	through *Hanumān*
ప్రాణేభ్యః	than life itself
అపి	even
గరీయసీం	dearer
ప్రియతమాం	the most beloved (wife)
రక్షస్-హృతాం	abducted by the *rākṣasa* (*Rāvaṇa*)
పాథోధి-పార-స్థితాం	held on the other shore of the sea
విజ్ఞాయ	having come to know
వారినిధౌ	in the ocean

Word	Meaning
వివిధ-అనంత-అఘ-విధ్వంసనం	which destroys the sins committed endlessly in various ways
సేతుం	the bridge (*sētu*)
విధాయ	having built
లంకాయాం	in *Laṅkā*
రావణ-శిరస్-వృందాని	the clusters of heads of *Rāvaṇa*
విలులావ	cut off
తం	Him
వందేయ	let me bow to

Glossed Translation (*padamālā*)

Then (తతః), having come to know (విజ్ఞాయ) through *Hanumān* (హనుమతా), the son (ఆత్మభువా) of the Wind-god (వాయోః), that His most beloved (ప్రియతమాం), who is dearer (గరీయసీం) to Him even (అపి) than life itself (ప్రాణేభ్యః), had been abducted by the *rākṣasa* (రక్షస్-హృతాం) and was held on the other shore of the sea (పాథోధి-పార-స్థితాం), He built (విధాయ) in the ocean (వారినిధౌ) the bridge (సేతుం), which destroys the sins committed endlessly in various ways (వివిధ-అనంత-అఘ-విధ్వంసనం). In *Laṅkā* (లంకాయాం), He cut off (విలులావ) the clusters of heads of *Rāvaṇa* (రావణ-శిరస్-వృందాని). Let me bow (వందేయ) to Him (తం).

Summary (*bhāvārtha*)

Through the valiant *Hanumān*, the son of the Wind-god, *Śrī Rāma* came to know that His beloved wife *Sītā*, who was dearer to Him than His own life, had been abducted by *Rāvaṇa* and was held captive on the other shore of the sea. He built the *sētu*, a bridge across the ocean, the very sight of which destroys all the sins

that we commit endlessly in various ways. Reaching *Laṅkā*, He cut off *Rāvaṇa*'s heads cluster by cluster and defeated him. I bow to that Lord.

****

ఆరుహ్యాథ విభీషణేన సుభగం భక్త్యా సమావేదితం
మాన్యం పుష్పకమంజసా నిజపురీమాగత్య మిత్రైర్వృతః।
ఆనందాయ వసిష్ఠకాశ్యపముఖైః పట్టాభిషిక్తో విభుః
తస్మిన్ జాగ్రతి జానకీప్రియతమే కా నామ భీతిర్మమ ॥ 4 ॥

Word Separation (*padacchēda*)

ఆరుహ్య అథ విభీషణేన సుభగం భక్త్యా సమావేదితం
మాన్యం పుష్పకం అంజసా నిజ-పురీం ఆగత్య మిత్రైః వృతః।
ఆనందాయ వసిష్ఠ-కాశ్యప-ముఖైః పట్ట-అభిషిక్తః విభుః
తస్మిన్ జాగ్రతి జానకీ-ప్రియతమే కా నామ భీతిః మమ ॥

Prose Order (*anvaya*)

అథ విభీషణేన భక్త్యా సమావేదితం సుభగం మాన్యం పుష్పకం ఆరుహ్య, మిత్రైః వృతః అంజసా నిజ-పురీం ఆగత్య, విభుః ఆనందాయ వసిష్ఠ-కాశ్యప-ముఖైః పట్ట-అభిషిక్తః (అభూత్)। తస్మిన్ జానకీ-ప్రియతమే జాగ్రతి, మమ కా నామ భీతిః (అస్తి)?

Word-by-Word Meaning (*padārtha*)

Word	Meaning
అథ	then
విభీషణేన	by *Vibhīṣaṇa*
భక్త్యా	with devotion
సమావేదితం	offered
సుభగం	the beautiful
మాన్యం	venerable

Word	Meaning
పుష్పకం	*Puṣpaka* (aerial chariot)
ఆరుహ్య	having ascended
మిత్రైః	by friends
వృతః	surrounded
అంజసా	swiftly
నిజ-పురీం	to His own city (*Ayōdhyā*)
ఆగత్య	having come back
విభుః	the all-pervading Lord
ఆనందాయ	for the joy (of all)
వసిష్ఠ-కాశ్యప-ముఖైః	by the sages headed by *Vasiṣṭha* and *Kāśyapa*
పట్ట-అభిషిక్తః	crowned as king
(అభూత్)	was (implied)
తస్మిన్	while He
జానకీ-ప్రియతమే	the most beloved of *Jānakī*
జాగ్రతి	stays awake (to protect me)
మమ	for me
కా	what
నామ	indeed
భీతిః	fear
(అస్తి)	is there (implied)

Glossed Translation (*padamālā*)

Then (అథ), having ascended (ఆరుహ్య) the beautiful (సుభగం) and venerable (మాన్యం) *Puṣpaka* (పుష్పకం), offered (సమావేదితం) with devotion (భక్త్యా) by *Vibhīṣaṇa* (విభీషణేన), and surrounded (వృతః) by friends (మిత్రైః), the all-

pervading Lord (విభుః) swiftly (అంజసా) came back (ఆగత్య) to His own city (నిజ-పురీం), and for the joy of all (ఆనందాయ) was (అభూత్) crowned as king (పట్ట-అభిషిక్తః) by the sages headed by ***Vasiṣṭha*** and ***Kāśyapa*** (వసిష్ఠ-కాశ్యప-ముఖైః). While He (తస్మిన్), the most beloved of ***Jānakī*** (జానకీ-ప్రియతమే), stays awake (జాగ్రతి) to protect me, what (కా) fear (భీతిః) is there (అస్తి) indeed (నామ) for me (మమ)?

Summary (*bhāvārtha*)

Śrī Rāma then ascended the beautiful ***Puṣpaka vimāna***, which ***Vibhīṣaṇa*** offered Him with devotion, and flew swiftly back to ***Ayōdhyā*** with all His friends. There, to the joy of all, He was crowned king by ***Vasiṣṭha***, ***Kāśyapa*** and other great sages. While that consort of ***Sītā*** stays awake to protect me, what fear is there for me?

Notes (*ṭippaṇī*)

The ***Svāmī*** composed the words కా నామ భీతిర్మమ during his own illness. Later, seeing the greatness and power of the ***stōtra***, he also gave the fourth line as:

తస్మిన్ జాగ్రతి జానకీప్రియతమే సర్వత్ర సమ్యగ్జయః ॥

"While He, the most beloved of ***Jānakī***, stays awake, there is excellent victory (సమ్యక్-జయః) for us everywhere (సర్వత్ర)."

****

ధనుష్కరచతుఃశ్లోకీ ధనుష్పరకవీరితా ।
సర్వదా కుర్వతాం చిత్తే సర్వదా భాతు సన్మతా ॥ **5** ॥

Word Separation (*padacchēda*)

ధనుష్కర-చతుఃశ్లోకీ ధనుష్పర-కవి-ఈరితా ।
సర్వదా కుర్వతాం చిత్తే సర్వ-దా భాతు సన్మతా ॥

Prose Order (*anvaya*)

(ఇయం) ధనుష్పర-కవి-ఈరితా సన్మతా ధనుష్కర-చతుఃశ్లోకీ, సర్వదా చిత్తే కుర్వతాం సర్వ-దా భాతు ।

Word-by-Word Meaning (*padārtha*)

Word	Meaning
(ఇయం)	this (implied)
ధనుష్పుర-కవి-ఈరితా	composed by the poet of *Dhanuṣpura* (*Villūr*)
సన్మతా	praised by the learned
ధనుష్కర-చతుఃశ్లోకీ	the four verses on the one who holds the bow in His hand (*Śrī Rāma*)
సర్వదా	always
చిత్తే	in the mind
కుర్వతాం	for those who keep (it), i.e., recite (it)
సర్వ-దా	as the giver of all (that is wished for)
భాతు	may it shine

Glossed Translation (*padamālā*)

May this (ఇయం) set of four verses on the one who holds the bow in His hand (ధనుష్కర-చతుఃశ్లోకీ), composed by the poet of *Dhanuṣpura* (ధనుష్పుర-కవి-ఈరితా) and praised by the learned (సన్మతా), shine (భాతు) as the giver of all (సర్వ-దా) for those who (కుర్వతాం) always (సర్వదా) keep it in their mind (చిత్తే).

Summary (*bhāvārtha*)

Composed by the poet of *Dhanuṣpura* (*Villūr*), these four verses celebrate *Śrī Rāma*, who holds the bow (*dhanuṣ*) in His hand. Praised by the learned, this work will always grant all that is wished for to those who recite it. The verse plays on the word *sarvadā*, which occurs twice: first as "always," and then, read as *sarva-dā*, as "the giver of all."

Notes (*ṭippaṇī*)

When the ***Svāmī*** first composed this verse, during his own illness with smallpox, its second line read:

మారీకాతరచిత్తానాం మారీతిమితరాం దిశేత్ ॥
మారీ-కాతర-చిత్తానాం మా-రీతిం ఇతరాం దిశేత్ ॥

"May it show (దిశేత్) those whose minds are fearful (కాతర-చిత్తానాం) of the pestilence (మారీ) the other (ఇతరాం) way, the way of ***Mā*** (***Lakṣmī***) (మా-రీతిం)." That is, those who fear diseases such as smallpox and recite these verses will not fall into the grip of such diseases, but will obtain every kind of wealth and be happy. The line plays on ***mārī*** (pestilence) and ***mā-rīti*** (the way of ***Mā***).

The line can also be read by dividing మారీతిమితరాం as మా రీతిం ఇతరాం: "May it not (మా) show (దిశేత్) any other course (ఇతరాం రీతిం) to those whose minds are fearful (కాతర-చిత్తానాం) of the pestilence (మారీ)." That is, they will not be affected by the disease and will not succumb to it.

When those who recited the ***stōtra*** found that it fulfilled all their wishes, the ***Svāmī*** replaced this line with the present one, సర్వదా కుర్వతాం చిత్తే సర్వదా భాతు సన్మతా.

****

॥ ఇతి విల్లూర్ నడాదూర్ శ్రీ శ్రీనిధేః కృతిషు శ్రీరామచతుశ్శ్లోకీ ॥

References (*ādhāragranthāḥ*)

1. Śrī U. Ve. Dr. V. S. Karuṇākarācāriar Svāmī, *Śrīmad Rāmāyaṇa Trayī*.
2. Śrī U. Ve. Dr. P. Rāmānujācārya Svāmī, *Śrī Yādavādristuti - Śrī Rāmacatuśślōkī*.